

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. L. M.**, bytom: D., X. N., zast. advokátom JUDr. T. S., so sídlom: Ď., X. R. proti žalovanému: **JUDr. J. T., správca konkurznej podstaty úpadcu L. – J., spol. s r. o.**, so sídlom: X. J. 267, IČO: X., zast. advokátkou JUDr. I. T., so sídlom: H., X. P. **o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty**, na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 15. júna 2011, č. k. 12Cbi/19/2006-133 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. augusta 2011, č. k. 5Obo/67/2011-145, podaného na podnet žalovaného, t a k t o

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky **z a m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa uznesením z 15. júna 2011, č. k. 12Cbi/19/2006-133 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok 99,50 eur za odvolanie podané proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. marca 2011, č. k. 12Cbi/19/2006-127. Uvedenú povinnosť uložil žalovanému podľa položky 1 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“ lebo „ZoSP“).

Na odvolanie žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 24. augusta 2011, č. k. 5Obo/67/2011-145 napadnuté uznesenie prvostupňového súdu ako vecne správne podľa § 219 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP, v zmysle ktorého od súdneho poplatku je oslobodený správca podľa osobitného predpisu. Z poznámky pod čiarou k odkazu 3f vyplýva, že oslobodenie od súdnych poplatkov sa týka správcu konkurznej podstaty v konkurzoch, ktoré boli vyhlásené a riadia sa zákonom č. 7/2005 Z. z.. Odvolací súd zdôraznil, že žalovaný síce je správcom konkurznej podstaty, ale v konkurze, na ktorý sa vzťahuje režim zákona č. 328/1991 Zb. v znení zmien a doplnkov. Uviedol, že úmysel zákonodarcu je zrejmý, t. j. oslobodiť od súdnych poplatkov správcov konkurznej podstaty len v konkurzoch vyhlásených a riadených podľa zákona č. 7/2005 Z. z., o čom svedčí aj dôvodová správa k novele zákona o súdnych poplatkoch č. 621/2005 Z. z., ako aj písmeno n/ a o/ ZoSP. Zo znenia ust. § 4 ods. 2 písm. n/ ZoSP vyplýva, že navrhovateľ v konaní o vylúčenie majetku zo súpisu majetku podstát je oslobodený od súdneho poplatku, a to ak ide o konkurz vyhlásený podľa zákona č. 7/2005 Z. z. a tak isto je oslobodený od súdneho poplatku navrhovateľ v konaní o vylúčenie majetku zo súpisu podstaty v konkurze vyhlásenom podľa zákona č. 328/1991 Zb. (§ 4 ods. 2 písm. o/ ZoSP). Skutočnosť, že v roku 2005 bol prijatý zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý nadobudol účinnosť 1. januárom 2006, neznamená, že zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní sa ďalej aplikovať nebude. Zákon o konkurze a vyrovnaní sa bude aplikovať na všetky konania začaté do 1. januára 2006, pričom len na konania, v ktorých bol návrh podaný po 31. decembri 2005, sa aplikujú ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Námieta žalovaného spočívajúca v tvrdení, že podľa § 39 zákona č. 8/2005 Z. z. advokát zapísaný do zoznamu správcov vedenom podľa zákona č. 328/1991 Zb. sa považuje za zapísaného do zoznamu správcov vedenom podľa zákona č. 8/2005 Z. z., nevyvracia ani nepotvrďuje názor, že správca konkurznej podstaty ustanovený v konkurzoch vyhlásených podľa zákona č. 328/1991 Zb. je oslobodený od súdnych poplatkov. V tejto súvislosti odvolací súd dôvodil, že § 39 zákona č. 8/2005 Z. z. rieši otázku postupu už zapísaných správcov konkurznej podstaty podľa zákona č. 328/1991 Zb. vo vzťahu k zákonom č. 7/2005 a 8/2005 Z. z. a nemá vplyv na oslobodenie správcu konkurznej podstaty od súdnych poplatkov.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 18. októbra 2011.

Proti vyššie označeným uzneseniam podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“ alebo „dovolateľ“) v zákonom stanovenej lehote na podnet žalovaného mimoriadne dovolanie. Navrhol napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie. Dôvod dovolania dovolateľ vymedzil ustanovením § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p., teda že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal na čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 1 a § 3 O. s. p., § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP, ako aj na § 206 ods. 1, ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. a vo veci konajúcim súdom vytkol, že sa uvedenými ustanoveniami dôsledne neriadili. Uviedol, že zákonom č. 621/2005 Z. z. bolo s účinnosťou od 1. januára 2006 zmenené a doplnené znenie § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP, podľa ktorého od súdneho poplatku je oslobodený správca podľa osobitného predpisu. V súvislosti s poznámkou 3f/, uvedenou pri citovanom ustanovení, ktorá odkazuje len na zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoKR“) a neodkazuje na zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“), dovolateľ vyslovil názor, že oslobodenie od poplatku sa vzťahuje aj na správcov podstaty v konkurzných konaniach vedených podľa ZKV, pretože zmysel, princíp, cieľ a charakter konkurzných konaní vedených podľa obidvoch zákonov je rovnaký. Má za to, že pokiaľ bolo záujmom zákonodarcu oslobodiť od platenia súdnych poplatkov v súdnych konaniach, v ktorých vystupujú ako účastníci konania správcovia podstaty ustanovení súdom, nebolo by korektné a ústavne konformné rozlišovať správcov z poplatkového hľadiska na správcov v režime zákona o konkurze a vyrovnaní a v režime zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Uviedol, že zákon o konkurze a reštrukturalizácii ako základný predpis konkurzného práva nahradil s účinnosťou od 1. januára 2006 zákon o konkurze a vyrovnaní (§ 208 ZoKR) a z jeho ust. § 206 ods. 1, ods. 3 vyvodil záver, že platnosť niektorých pojmov konkurzného práva pred 1. januára 2006 bola rozšírená. Z poznámky pod čiarou k § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP síce vyplýva, že oslobodenie od súdnych poplatkov sa týka správcov konkurzných podstát v konkurzoch, ktoré boli vyhlásené a riadia sa ZoKR, súčasne však zdôraznil, že poznámky v zákonoch pod čiarou nemajú bezprostrednú normatívnu povahu, ale len charakter vysvetľujúcej časti právneho predpisu. Domnieva sa, že neuvedenie ZKV v odkaze k § 4 ods. 2 písm. m/ je zjavne len legislatívno-technickou chybou spôsobenou tým, že v čase predmetnej novelizácie poplatkového zákona bol už citovaný zákon zrušený. Má za to, že pri existencii čo i len minimálnych pochybností, či sa oslobodenie vzťahuje na správcov konkurzných podstát podľa obidvoch právnych predpisov, nemožno tento legislatívny nedostatok pripísať

v neprospech správcov konkurzných podstát ustanovených podľa ZKV, pretože takýto výklad by bol v rozpore s princípmi materiálneho právneho štátu. Dovolateľ sa v mimoriadnom dovolaní nestotožnil ani s argumentáciou odvolacieho súdu o tom, že oslobodenie sa vzťahuje len na správcov konkurzných podstát podľa ZoKR s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. n/ a o/ ZoSP. Uviedol, že pri úprave vylučovacej žaloby zákonodarca musel rozlíšiť konania podľa ZoKR a ZKV vzhľadom na odlišnú právnu terminológiu, pretože kým v § 6 ZKV je použitý termín „konkurzná podstata“, podľa ZoKR sa konkurzná podstata člení na všeobecnú podstatu a oddelené podstaty zabezpečených veriteľov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolateľ vyvodil záver, že konajúce súdy rozhodovali vo veci na základe reštriktívneho výkladu § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP, ktorý je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti. Dodal, že pokiaľ je k dispozícii viac výkladov právnej normy, je potrebné voliť ten, ktorý vôbec, resp. čo najmenej zasahuje do toho - ktorého základného práva či slobody.

K mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý sa s jeho dôvodmi v plnom rozsahu stotožnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 4 O. s. p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas oprávneným subjektom za splnenia podmienok uvedených v ustanoveniach § 243e, § 243f, § 243g a § 243h O. s. p., preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 1 O. s. p.) v napadnutom rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolací súd rozhodol vecne správne, a preto mimoriadne dovolanie podľa § 243i ods. 2 v spojení s 243b ods. 1, ods. 4 veta za bodkočiarkou O. s. p., zamietol.

Z ustanovenia § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania a uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane vecného vymedzenia. Viazanosť dovolacími dôvodmi sa prejavuje tým, že dovolací súd je oprávnený preskúmať len tie skutkové a právne otázky, ktoré dovolateľ v dovolaní namieta.

Dovolateľ v dovolaní poukazuje na existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením veci je treba rozumieť činnosť súdu, pri ktorej tento zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu úpravu na zistený skutkový stav. Pod nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu.

Generálny prokurátor nesprávnosť napadnutých rozhodnutí vzhliadol v nesprávnom výklade ustanovenia § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP a v tejto súvislosti vyslovil názor, že zákonné oslobodenie správcov konkurznej podstaty podľa citovaného ustanovenia sa vzťahuje tak na správcov ustanovených podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii č. 7/2005 Z. z., ako aj na správcov ustanovených podľa zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb..

Zo spisového materiálu vyplýva, že žalovaný - JUDr. J. T., správca konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti L. - J., spol. s r. o. , bol do funkcie správcu podstaty ustanovený uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20. februára 2006, č. k. 4K/78/2005-26, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka L. - J., spol. s r. o. (č. l. 30). Z uvedeného je zrejmé, že na vyhlásený konkurz sa vzťahuje režim zákona o konkurze a vyrovnaní.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ ZoSP, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ ZoSP, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ,

Podľa § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP, od poplatku je oslobodený správca podľa osobitného predpisu, 3f/.

Podľa poznámky pod čiarou k odkazu 3f/, týmto osobitným predpisom je zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákonné osobné oslobodenie správcu podľa osobitného prepisu bolo do § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP zavedené novelou zákona o súdnych poplatkoch č. 621/2005 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2006. Citované ustanovenie nešpecifikuje, o ktorého konkrétneho správcu ide, ale pre potreby jeho aplikácie v praxi o tom informuje poznámka pod čiarou, ako nenormatívna proklamatívna časť, v danom prípade poznámka 3f/. V zmysle jej znenia ide o správcu ustanoveného do funkcie podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

V tejto súvislosti je potrebné súhlasiť s dovolateľom, že poznámky pod čiarou nemajú normatívnu povahu, na strane druhej je však nutné uviesť aj to, že tieto poznámky majú povahu proklamatívnu a ich opodstatnenosť spočíva v uľahčení aplikácie právneho predpisu v praxi, pretože namiesto prevzatia iného právneho prepisu je vhodnejšie naň odkázať v poznámke pod čiarou. Pokiaľ by znenie § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP existovalo bez poznámky 3f/, nastala by pri jeho aplikácii situácia, že od platenia súdnych poplatkov by boli osobne oslobodení všetci správcovia podľa osobitného predpisu. Nešlo by teda len o správcov konkurzných podstát, ale aj správcov banky vykonávajúcich výkon nútenej správy banky podľa zákona č. 546/2006 Z. z., hypotekárnych správcov podľa zákona č. 367/2004 Z. z. a ďalších.

Nemôže obstať ani názor generálneho prokurátora spočívajúci v tvrdení, že neuvedenie zákona č. 328/1991 Zb. v odkaze k § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP je zjavne len legislatívno-technickou chybou spôsobenou tým, že v čase novelizácie poplatkového zákona bol už citovaný zákon zrušený a nahradený novým zákonom. Dovolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí sp. zn 1MObdoV/18/2009 vyslovil právny názor, že aj zrušený právny predpis môže byť uvedený v poznámke pod čiarou ako osobitný predpis, pokiaľ sa podľa zrušeného predpisu vedú súdne konania. Nemožno totiž opomenúť ust. § 206 ods. 1 ZoKR, v zmysle ktorého konkurzy a vyrovnania vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona, ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov, teda režimom zákona č. 328/1991 Zb.. Tento sa teda naďalej aplikuje až do doby, kým všetky konania vo veciach konkurzov a vyrovaní vyhlásených alebo povolených pred účinnosťou zákona č. 7/2005 Z. z. nebudú právoplatne skončené. Na túto skutočnosť pamätal aj zákon č. 621/2005 Z. z., ktorý v poznámke pod čiarou 3g/ vzťahujúcou sa k § 4 ods. 2 písm. o/ ZoSP zákon č. 328/1991 Zb. výslovne uviedol. Preto pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle v poznámke pod čiarou k § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP zákon č. 328/1991 Z. z. uviesť, mohol tak učiniť.

Rovnako sa nemožno stotožniť s námietkou generálneho prokurátora vo vzťahu k § 4 ods. 2 písm. n/ a písm. o/ ZoSP, keď uviedol, že osobitná špecifikácia ZoKR a ZKV v poznámkach po čiara k uvedeným ustanoveniam (písm. 3f/ a 3g/) je výrazom odlišnej právnej terminológie v ZoKR a ZKV pri úprave vylučovacej žaloby. Skutočnosť, že zákonodarca mal zámer použiť rovnaký mechanizmus úpravy oslobodenia od súdnych poplatkov tak pre správcov konkurzných podstát ustanovených podľa ZoKR, ako aj správcov ustanovených podľa ZKV len vo vzťahu k vylučovaciemu konaniu, vyplýva zo samotnej dôvodovej správy k novele zákona o súdnych poplatkoch č. 621/2005 Z. z., v ktorej sa uvádza: „Vylučovacie konanie je typické tým, že nie správca musí žalovať druhú stranu ale druhá strana musí brániť svoje vlastnícke alebo iné podobné právo k majetku zapísanému do súpisu. Ide o postup, ktorý na jednej strane výrazným spôsobom posilňuje právnu istotu v rozsah konkurznej podstaty a zefektívňuje konkurzné konania, ale na druhej strane núti vlastníka (majiteľa), ktorý majetok skutočne drží, svoju držbu zrazu aktívne brániť súdnou žalobou. Obdobne to platí v prípade popretia prihlásenej pohľadávky. Z toho dôvodu nie je spravodlivé ukladať navrhovateľovi popri tom aj poplatkovú povinnosť. K tomu treba poznamenať ešte toľko, že v konkurze je pomerne častá situácia, kedy sa neskôr ukáže, že v ňom bol len sporný majetok a že vlastne v ňom nie je žiaden majetok. V týchto prípadoch napriek tomu, že by navrhovateľ bol úspešný a súd by mu priznal náhradu trov, nemá reálnu možnosť si náhradu týchto trov vymôcť“.

Vychádzajúc zo všetkých vyššie uvedených skutočností je nepochybný zámer zákonodarcu oslobodiť od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. m/ ZoSP len správcov konkurzných podstát ustanovených do funkcie podľa zákona č. 7/2005 Z. z., z čoho vyplýva, že správca konkurznej podstaty ustanovený do funkcie podľa zákona č. 328/1991 Z. z. od poplatku oslobodený nie je.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podané proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 15. júna 2011, č. k. 12Cbi 19/2006-133 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. augusta 2011, č. k. 5 Obo 67/2011-145 nie je dôvodné, a preto mimoriadne dovolanie podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 148a ods. 1, ods. 2 O. s. p., podľa ktorého generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky v konaní

o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania. V dovolacom konaní mal úspech žalobca, preto by mu patrila náhrada trov dovolacieho konania, keďže mu však trovy nevznikli žiadne, dovolací súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 31. mája 2012

JUDr. Viera Pepelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.